

REFERAT Socialudvalget 2022-25 d. 09-05-2022

Mødedato Mandag d. 09. maj 2022 kl. 20:00

Mødested Udvalgsværelse 2

Indholdsfortegnelse

Meddelelser: Fra formand, udvalgsmedlemmer og forvaltning.....	3
Fordelingskriterier for § 18-puljen for 2023.....	5
Praksistilsyn - Status over magtanvendelser på det specialiserede socialområde i 2021.....	12
Praksistilsyn - Afrapportering af tilsyn på socialområdets tilbud i 2021.....	18
Forslag til beslutning fra kommunalbestyrelsesmedlem Sine Heltberg om frivillige, individualiserede tilbud.....	24
Forslag til beslutning fra kommunalbestyrelsesmedlem Christina Sylvest-Noer om at Frederiksberg Kommune overtager ansvaret for de frivillige, individualiserede tilbud.....	29

Punkt 33: Meddelelser: Fra formand, udvalgsmedlemmer og forvaltning

00.22.00-P35-137-21

Sagsfremstilling

1. Evaluering af organisationsændring på FKRC

Forvaltningen orienterede om at oplæg til evalueringsdesign vil blive forelagt Socialudvalget den 30. maj 2022. Evalueringsdesignet vil blive fremlagt som en disposition, hvor de påtænkte tekstafsnit vil fremgå med en overskrift ligesom de påtænkte data vil fremgå med en overskrift. De data der kan frembringes for en længere periode – så vi kan følge udviklingen – vil blive prioriteret.

2. Ansøgning om statslige puljemidler til natvarmestuer

Til orientering har herbergerne Lærkehøj og Lindevang med forbehold for politisk godkendelse ansøgt om midler fra Socialstyrelsens pulje til midlertidig støtte til kapacitetstilpasning på natvarmestuer.

Ansøgningskredsen er private tilbud, der driver natvarmestuer i relation til et tilbud efter servicelovens § 110. Puljen er på 4 mio. kr. i 2022-2023. Lærkehøj og Lindevang har driftsoverenskomst med Frederiksberg Kommune.

Praksis har været, at udgifter til natvarmestuer blev indregnet i de mellemkommunale takster, der bruges til at opkræve betaling for ophold for borgere fra andre kommuner, og efter hvilke der opkræves 50 pct. statsrefusion for udgifter vedr. Frederiksberg-borgere. Frederiksberg Kommune har via driftsoverenskomsten med Lærkehøj betalt for driften af natvarmestuen, hvorefter kommunen har modtaget indtægter fra salg af pladser og refusion svarende til 50 pct. af udgiften for egne borgere.

Social- og Ældreministeriet har præciseret, at der ikke er adgang til at indregne udgifter til natvarmestuer i takster for pladser på herberger efter servicelovens § 110. Af denne grund har Socialstyrelsen oprettet en pulje, som har til formål at dække herbergers relevante udgifter i forbindelse med videreførelse af eksisterende pladser i natvarmestuer. Puljen dækker udgifter frem til udgangen af 2023. Socialstyrelsen har ikke meldt ud, hvorvidt der vil blive oprettet ny pulje for 2024, eller hvordan Socialstyrelsen tænker udgifter til natvarmestuer dækket herefter.

Udvalget vil få forelagt en orienteringssag, når Regeringen er nået en afklaring af, hvad der skal udgøre retsgrundlaget for natvarmestuer fremadrettet, herunder hvordan udgifter til natvarmestuer håndteres.

Udvalget vil få forelagt sagen om udmøntning og bevillingsmæssige konsekvenser til godkendelse, hvis ansøgningen imødekommes.

3. Beretning fra Statsrevisorerne om Social- og Ældreministeriets tilsyn med kommunernes forvaltning af handicapområdet

I marts 2022 kom Statsrevisorerne med en kritik af Social- og Ældreministeriets tilsyn med kommunernes forvaltning af handicapområdet. Kritikken bygger på Rigsrevisionens undersøgelsen af kommunernes forvaltning af handicapområdet og Social- og Ældreministeriets opfølgning og tilsyn på området.

Forvaltningen har gennemgået Rigsrevisionens kritikpunkter af kommunerne. Det er korrekt, at også Frederiksberg Kommune får klagesager omgjort og hjemvist, men som det også fremgår beretningen (kapitel 2), ligger Frederiksberg Kommune pænt sammenlignet med andre kommuner.

Væsentligste resultater af undersøgelsen

- Social- og Ældreministeriet har ført et utilfredsstillende tilsyn med kommunernes forvaltning af servicelovens bestemmelser på handicapområdet
- Ankestyrelsen har omgjort kommunernes afgørelser i mere end ? af de sager, der er påklaget til Ankestyrelsen i perioden 2013-2021, fordi kommunerne ikke har overholdt gældende regler og love på området
- Udsatte borgere med psykiske eller fysiske handicap risikerer, ikke at modtage de ydelser, som de er berettigede til efter serviceloven
- Social- og Ældreministeriet har i adskillige år ikke har fulgt op på sin viden om problemer i kommunernes forvaltning af handicapområdet – herunder et mangelfuldt datagrundlag fra kommunerne
- Kommunernes systemunderstøttelse og registreringer på handicapområdet er mangelfulde, og kommunerne kan ikke levere data med tilstrækkelig validitet
- Socialstyrelsens auditfunktions initiativer har ikke været nok til at rette op på uensartet praksis, fejl mv. i de 5 socialtilsyn, som fører tilsyn med de sociale tilbud

- Folketinget bør overveje, om der er strukturelle problemer bag de åbenbart tilbagevendende problemer på handicapområdet, trods mange års indsats for at rette op.

Kort notat fra Rigsrevisionen om undersøgelsens resultater er vedhæftet som bilag 1.

Bilag

Bilag 1 - Kort fortalt, Forvaltningen af handicapområdet

Punkt 34: Fordelingskriterier for § 18-puljen for 2023

27.00.00-S49-1-21

Resume

Frivillige sociale foreninger har mulighed for at søge tilskud til deres aktiviteter efter lov om social service §18. Puljen prioriteres af Socialudvalget og administreres af forvaltningen. I nærværende sag forelægges først status for arbejdet med § 18-puljen i 2021 og nuværende år og i forlængelse heraf forslag til fokusområder og kriterier for fordelingen af § 18-puljen i 2023 til udvalgets beslutning. Endvidere forelægges forslag om, for indeværende år, at give forvaltningen bemyndigelse til at uddele midler fra den løbende pulje for §18 på op til 50.000 kr. for at imødekomme akutte behov for økonomisk bistand til deres frivillige organisationers og foreningers arbejde med modtagelsen af flygtninge fra Ukraine.

Beslutning

Socialudvalget

1. tog status vedr. erfaringer fra tildeling af midler efter servicelovens §18 for 2022 til efterretning,
2. godkendte, at målgrupper og fokusområder for tildeling af § 18-midler for 2023 prioriteres som foreslået,
3. godkendte de økonomiske fordelingskriterier for tildeling af § 18-midler for 2023 som foreslået,
4. godkendte, at forvaltningen ekstraordinært for 2022 bemyndiges til at kunne behandle løbende ansøgninger og uddele tilskud til frivillige organisationers og foreningers arbejde med flygtninge fra Ukraine på op til 50.000 kr. pr. ansøgning. Såfremt en ansøgning er over 50.000 kr., skal den forelægges Socialudvalget, og
5. godkendte, at sagen oversendes til orientering til Frivillighedsforum samt Udsatterådet.

Indstilling

Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet indstiller, at udvalget

1. tager status vedr. erfaringer fra tildeling af midler efter servicelovens §18 for 2022 til efterretning,
2. godkender, at målgrupper og fokusområder for tildeling af § 18-midler for 2023 prioriteres som foreslået,
3. godkender de økonomiske fordelingskriterier for tildeling af § 18-midler for 2023 som foreslået,
4. godkender, at forvaltningen ekstraordinært for 2022 bemyndiges til at kunne behandle løbende ansøgninger og uddele tilskud til frivillige organisationers og foreningers arbejde med flygtninge fra Ukraine på op til 50.000 kr. pr. ansøgning. Såfremt en ansøgning er over 50.000 kr., skal den forelægges Socialudvalget, og
5. godkender, at sagen oversendes til orientering til Frivillighedsforum samt Udsatterådet.

Sagsfremstilling

Socialudvalget forelægges med denne sag status på erfaringer fra tildeling af midler efter servicelovens §18 for 2022, herunder forslag om ekstraordinær bemyndigelse til forvaltningen vedr. tilskud til frivillige organisationers arbejde med flygtninge fra Ukraine (afsnit 1-2) samt forslag til målgrupper, fokusområder og retningslinjerne for fordeling af § 18-puljen for 2023 (afsnit 3) og forslag til økonomisk fordeling for 2023 (afsnit 4).

Efter servicelovens §18 har Frederiksberg Kommune pligt til at samarbejde med frivillige sociale organisationer, foreninger eller netværk om understøttelsen af det sociale frivillige engagement på Frederiksberg. Samarbejdet skal medvirke til at skabe gode rammer for den frivillige indsats og sikre et bedre samspil mellem de frivillige sociale organisationer, foreningers lokale aktiviteter og de offentlige sociale tilbud. For at styrke dette samarbejde og for at underbygge Frederiksberg Kommunes fokus på forebyggelse i den sociale indsats uddeler Socialudvalget årligt midler til understøttelse af civilsamfundets tilbud til socialt udsatte borgere – den såkaldte § 18-pulje.

Samarbejde, samskabelse og partnerskaber på tværs samt inddragelse af civilsamfundet er med til at udvikle Frederiksberg Kommune og sikre gode og varierede tilbud til borgerne jf. Bæredygtigt Frederiksberg 2021 (Kommunalbestyrelsen den 5. oktober 2020 pkt. 292). I forbindelse med budgetforliget for 2022 besluttede forligspartierne fortsat at prioritere det frivillige arbejde, til gavn for sårbare og udsatte grupper i den socialt bæredygtige by, og der blev afsat 4,56 mio. kr. til uddeling af støtte til frivillige sociale foreninger og organisationer. Af dette beløb var partierne enige om, at Netværksstedet Thorvaldsen tildeles et varigt driftstilskud på 0,5 mio. kr. Der blev desuden afsat 0,2 mio. kr. til løbende uddeling over året samt 0,3 mio. kr. til understøttelse af samarbejdet mellem kommunen og frivillige i 2022 (Socialudvalget den 22. november 2021, pkt. 86). Dermed var der i alt 3,61 mio. kr. til direkte fordeling til de frivillige sociale organisationer og foreningers arbejde på Frederiksberg i 2022.

I nedenstående tabel 1 fremgår den samlede budgetramme til uddeling af § 18-puljen for 2022 i afrundede tal.

Tabel 1. Midler til disponering (mio.kr.)

Til direkte fordeling til foreninger 2022	3,41
Løbende udmøntning til foreninger i 2022	0,20
I alt foreninger	3,61
Understøttelse af frivillig indsats, afvikling af tema- og samarbejds møder, informationsmateriale samt udvikling af det frivillige sociale område, herunder at styrke brobygning mellem kommune og civilsamfund	0,30
Frederiksberg Frivillighedspris 2022	0,05
Frederiksberg Kommunes Handicappris 2022	0,05
Kommunikationsindsatser og synliggørelse af de frivillige sociale organisationer og foreninger og deres arbejde på Frederiksberg	0,05
I alt til understøttelse af den frivillige indsats, prisuddeling og kommunikation	0,45
Driftstilskud til Netværksstedet Thorvaldsen	0,50
Det samlede § 18-budget for 2022 i alt	4,56

Prioriterede målgrupper i 2022

Socialudvalget besluttede i maj 2021, at § 18-midlerne i 2022 skulle prioriteres til frivillige indsatser målrettet socialt udsatte børn og unge (0-17 år), socialt udsatte unge og voksne, borgere med sindslidelse eller handicap og borgere udenfor eller på kanten af arbejdsmarkedet (Socialudvalget den 3. maj 2021, pkt. 31) og derigennem medvirke til, at udsatte borgere kan indgå i tilgængelige og inkluderende fællesskaber og får mulighed for at deltage som aktive medborgere på Frederiksberg. Samtidig var der et iboende fokus på forebyggelse i den tidlige sociale indsats med det formål at styrke den enkelte borgers muligheder og ansvar for at udvikle sig og udnytte egne potentialer, i det omfang det er muligt. Dette skulle blandt andet ske ved at mobilisere flere ressourcer i civilsamfundet, der kan bidrage til at løfte udsatte borgere ind i hverdagsfællesskabet gennem en håndholdt og individuel støtte.

1. Status på partnerskaber mellem Frederiksberg Kommune og frivillige sociale foreninger

Frederiksberg Kommune har tre 3-årige partnerskabsaftaler med frivillige sociale organisationer og foreninger (Socialudvalget den 23. november 2015, pkt. 112 og den 19. november 2018, pkt. 125) og et 2-årigt partnerskab i regi af servicelovens § 82 d. De fire partnerskaber er finansieret gennem § 18-puljen.

Partnerskabsaftalerne angiver et værdimæssigt afsæt for Frederiksberg Kommune om et tættere samarbejde med civilsamfundsaktører i forhold til udsatte målgrupper i erkendelse af, at civilsamfundet er en vigtig samarbejdspartner og et supplement til den kommunale indsats, der støtter op om udsatte borgeres liv. Konkret har partnerskabsaftalerne været med til at skabe et tættere samarbejde mellem de frivillige foreninger og organisationer i Frederiksberg Kommune, hvor begge parter lærer af hinanden, deler ressourcer og har øget dialog. Partnerskabsaftalerne bidrager samtidig til en bedre brobygning på tværs af forvaltningsområderne og indbyrdes mellem de frivillige socialt organisationer og foreninger.

Partnerskaber med IF Kæmperne, Vendepunkter Recovery Lap og OMBOLD

På møde den 22. november 2021 (pkt. 86) besluttede Socialudvalget at forny de udløbne partnerskabsaftaler med IF Kæmperne, Vendepunkter Recovery Lap og OMBOLD (tabel 2). Frederiksberg Kommune har dermed partnerskabsaftaler med følgende foreninger:

Tabel 2 Oversigt over partnerskaber på §18

Forening	Årlig § 18-bevilling for 2022
IF Kæmperne	75.000 kr.
Vendepunkter Recovery Lap	100.000 kr.
OMBOLD	100.000 kr.

Café Paraplyen	525.000 kr.
Samlet årlig bevilling for partnerskaber i 2022	800.000 kr.

Partnerskabsaftalerne og samarbejdet mellem kommune og de frivillige sociale foreninger og organisationer på Frederiksberg fungerer generelt godt. Erfaringer fra partnerskabsaftalerne viser, at der oparbejdes en øget forståelse for målgruppens behov udover de kommunale tilbud, samt et bedre kendskab til frivillige tilbud i kommunens forskellige fagområder. Partnerskabsaftalerne bidrager samtidig til en bedre brobygning på tværs af forvaltningsområderne og indbyrdes mellem organisationerne. For eksempel har en tættere dialog med foreningerne Vendepunkter Recovery Lap og Idrætsforeningen Kæmperne, der begge er bruger-til-bruger tilbud, været med til at afdække hvilke borgere, der har glæde af aktiviteter med ligesindede og hvilket borgere, der ikke skal sendes hen til et tilbud med andre sårbare. Endvidere har dialogen gjort foreningerne klogere på hvilke typer tilbud, der mangler på Frederiksberg. Det har eksempelvis resulteret i, at foreningen Vendepunkter Recovery Lab har ændret deres aktiviteter og tilbud, så de matcher aktuelle behov hos målgruppen.

I øjeblikket afdækkes behov og mulighed for at indgå et eller flere yderligere partnerskaber, set i lyset af krigen i Ukraine. Udvalget vil i fald det bliver aktuelt blive forelagt sag til beslutning. Den økonomiske § 18-bevilling til partnerskaberne vil i lighed med tidligere år være for et år ad gangen.

Partnerskab med Café Paraplyen

Partnerskabet med Café Paraplyen har eksisteret siden 2019 og blev senest forlænget med et nyt 2-årigt partnerskab med Café Paraplyen i perioden 1. januar 2021 til 31. december 2022 (Socialudvalget den 30. november 2020, pkt. 88). Partnerskabet er indgået med henblik på at videreføre den tidlige forebyggende sociale indsats i regi af servicelovens §82 d, hvor frivillige organisationer kan indgå i en egentlig tidlig forebyggende indsats individuelt eller gruppebaseret. Partnerskabet er finansieret igennem § 18-puljen med 525.500 kr. Det har til formål at videreudvikle en civilsamfundsindsats særligt målrettet borgere med lettere nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller sociale problemer og personer, der er i risiko for at udvikle funktionsnedsættelse eller sociale problemer. Endvidere har partnerskabet fokus på at mobilisere flere ressourcer i civilsamfundet, der kan hjælpe udsatte borgere ved at aktivere borgernes egne ressourcer og ved at skabe sociale hverdagsfællesskaber gennem en håndholdt og individuel støtte. Målet er at engagere ressourcestærke frivillige til at være en særlig støtte for sårbare borgere og hjælpe dem til relationer og sociale aktiviteter, der kan blive en del af borgerens hverdag og være en støtte fremover. Omdrejningspunktet er fælles samvær, aktiviteter og selvhjælp, der sammen med et tæt forhold til en "frivillig buddy" kan være med til at opbygge tillid, forbedre sociale kompetencer og højne livskvaliteten.

Partnerskabet vil blive evalueret i 2022 med henblik på at vurdere effekten af indsatsen, herunder om det frivillige engagement kan løfte opgaven, og om indsatsen rammer et tilfredsstillende niveau i forhold til ressourcetræk og målgruppe hos både Café Paraplyen og Frederiksberg Kommune. Socialudvalget vil blive forelagt en sag om denne evaluering i september 2022.

2. Organisatorisk understøttelse og status vedr. initiativer på frivillighedsområdet

Den løbende § 18-pulje for 2022

Socialudvalget besluttede i sagen om fordeling af §18-puljen for 2022 at afsætte 0,2 mio. kr. til uddeling af støtte over året øremærket løbende og samskabende frivillige sociale indsatser (Socialudvalget den 22. november 2021, pkt. 86). Forvaltningen blev i den forbindelse bemyndiget til at behandle ansøgninger og uddele tilskud på op til 20.000 kr. Såfremt der ansøges om højere beløb, skal ansøgningen forelægges Socialudvalget. Der er pr. 1. maj 2022 ansøgt og bevilliget følgende midler fra den løbende § 18-pulje (tabel 3).

Tabel 3 Oversigt over modtagere af den løbende §18 pulje pr. april 2022

Forening	Beløb
Støttegruppen Solbjerg	20.000 kr
Foreløbigt uddelt i 2022 fra den løbende pulje	20.000 kr.

Med krigen i Ukraine og det stigende antal flygtninge, som Frederiksberg Kommune modtager derfra, ses i indeværende år et behov for med kort varsel at kunne uddele midler fra den løbende pulje under § 18 til frivillige organisationer og foreninger som fx Dansk Flygtningehjælp. Forvaltningen vil på den baggrund indlede en dialog med organisationer, der arbejder med modtagelse mv. af ukrainske flygtninge om, hvilken form for frivillige indsatser, det vil være relevant for dem at indgive ansøgning til den løbende § 18-pulje omkring.

Grundet opgavens omfang og det akut opståede behov foreslås det, at forvaltningen ekstraordinært for 2022 bemyndiges til at kunne behandle løbende ansøgninger og uddele tilskud til frivillige organisationers og foreningers arbejde med flygtninge fra Ukraine på op til 50.000 kr. pr. ansøgning. Såfremt en ansøgning er over 50.000 kr., skal ansøgningen forelægges Socialudvalget.

Forvaltningen vil i forbindelse med dialogen med organisationer og foreninger om modtagelsen af ukrainske flygtninge afsøge relevansen af at indgå en eventuel partnerskabsaftale med en eller flere foreninger for 2023 og frem. Forslag om sådanne partnerskabsaftaler vil i givet fald indgå i sagen om fordeling af § 18-puljen for 2023 i fjerde kvartal 2022.

Brobygning mellem kommune og frivillige foreninger og organisationer

I tråd med strategierne på socialområdet og for at fremme udviklingen og brobygning mellem kommune og civilsamfund har der de senere år været afsat en pulje på 0,3 mio. kr. årligt til understøttelse af dette formål (Socialudvalget den 22. november 2021, pkt. 86).

Grundet COVID19-situationen har det i 2021 ikke været muligt at afholde det vanlige informationsmøde om § 18-puljen for 2022. De frivillige sociale foreninger fik i stedet tilsendt informationsmateriale vedrørende fokusområder og fordelingskriterier for §18 for 2022. Ligeledes blev foreningerne tilbudt afholdelse af et virtuelt møde, hvis der var spørgsmål til det tilsendte materiale eller til den digitale ansøgningsproces. Ingen foreninger gjorde brug af tilbuddet om virtuelt møde. Forvaltningen tager dette som et udtryk for, at foreningerne generelt føler sig velinformerede i forhold til målgrupper og kriterier for tildeling af § 18-støtte, samt at de er trykke ved den digitale ansøgningsproces.

Herudover afholdes der møde i Frederiksberg Frivillighedsforum, hvor både politikere, frivillige foreninger og forvaltningen deltager med det formål at drøfte indsatser og aktiviteter på det frivillige sociale område. Særligt blev der afholdt en temadag i Frivillighedsforum med fokus på det gode arbejdsmiljø i de frivillige sociale foreninger. Frederiksberg Kommunes Frivillighedsforum orienteres løbende om indsatser og aktiviteter på det frivillige sociale område samt om Frederiksberg Kommunes målgrupper, fokusområder og kriterier for fordelingen af § 18-puljen.

Frederiksberg Frivillighedspris blev uddelt til et festligt arrangement med fællessang den 29. september 2021 på Diakonistiftelsen. AURA -København v/LGBT+ Danmark modtog foreningsprisen, mens Karen Hallberg, Dansk Kvindesamfunds Krisecenter, modtog prisen som enkeltperson.

For årshjul over arrangementer og sager på frivillighedsområdet tilknyttet §18 henvises til bilag 2 i nærværende sag.

3. Målgrupper og fokusområder for fordeling af §18 i 2023

Ifølge retningslinjerne for §18 kan der i forbindelse med den årlige annoncering udmeldes særlige fokusområder, eksempelvis i forhold til særlige målgrupper eller typer af aktiviteter, som vil blive prioriteret ved fordelingen af midlerne.

Socialt udsatte borgeres deltagelse og engagement i foreningslivet og i civilsamfundet forandrer sig løbende. Flere borgere engagerer sig i frivilligt arbejde - ikke nødvendigvis på forenings- og organisationsniveau, men i højere grad i tidsafgrænsede og/eller ad hoc i aktiviteter. § 18-puljen har en struktur, der følger udviklingen på frivillighedsområdet, hvor også grupper, ildsjæle og netværk kan tildeles puljemidler uden af være oprettet som forening. Dermed rummer § 18-puljen de spontant opståede lokale initiativer. Samtidig ses det fortsat som værdifuldt at Frederiksberg Kommune understøtter flerårige partnerskaber (jf. afsnit 1).

Forebyggelse og socialt målgruppefokus

Frederiksberg Kommune har de seneste år haft et strategisk fokus på arbejdet med forebyggelse i den sociale indsats, herunder i samspil med civilsamfundet at sikre øget velfærd, omsorg og fællesskab for socialt udsatte borgere på Frederiksberg.

Ved fordelingen af § 18-puljen vil der som tidligere år blive lagt vægt på muligheden for at deltage aktivt i samfunds-, forenings- og det demokratiske liv. Ligeledes vil der være fokus på sociale aktiviteter, der via frivilliges indsats understøtter det aktive medborgerskab. Aktiviteterne skal sikre, at enkeltpersoner og grupper bedre kan indgå i fællesskab med andre om løsning af sociale opgaver, der kan supplere kommunens lovpligtige opgaver. De frivillige tilbud supplerer og understøtter Frederiksbergstrategien samt Frederiksberg Kommunes politikker især vedr. integration, handicap og udsatte, hvilket er med til at gøre arbejdet med social udsathed til et bredt samfundsmæssigt ansvar og anliggende.

Det at styrke indsatsen for, at flere udsatte borgere kommer i bevægelse, er ligeledes et centralt fokus på Frederiksberg og det anbefales, i tråd med erfaringerne fra visionsaftalen "Bevæg dig for livet", at prioritere indsatser med det formål at fremme motion og bevægelse for udsatte ved fordelingen af §18-puljen for 2023. det anbefales, i tråd med erfaringerne fra visionsaftalen "Bevæg dig for livet", at prioritere indsatser med det formål at fremme motion og bevægelse for udsatte ved fordelingen af §18-puljen for 2023. Dette er inkluderet i fokusområde 1 og 2 (tabel 4)

Endvidere er der en opmærksomhed på COVID19-pandemien, der i 2020 ramte samfundet fra den ene dag til den anden, og ændrede meget af alt det, vi som samfund tager for givet, herunder også muligheden for at holde gang i foreningslivet. Størstedelen af de frivillige sociale tilbud måtte i lange perioder af 2021 aflyse aktiviteter og/eller holde lukket, hvilket har haft store konsekvenser for socialt udsatte grupper i form af fx ensomhed. Flere udsatte borgere lider fortsat under at have været afskåret og mange har også svært ved at komme ind i foreningslivet igen. Derfor er det relevant med indsatser, der i særlig grad understøtter ensomhedsbekæmpende aktiviteter som følge af COVID19-pandemien, og som inviterer socialt udsatte ind i hverdagsfællesskaber. Dette er inkluderet i fokusområde 2 (tabel 4).

Forvaltningen anbefaler at prioritere indsatser i 2023 målrettet (tabel 4):

Tabel 4 Forvaltningens forslag til kriterier

Fokus- område	Målgruppe	Beskrivelse
1	Socialt udsatte og sårbare børn og unge (0-17 år)	Aktiviteter, der skal være med til at bryde den sociale negative arv. Herunder aktiviteter, hvor de børn, der ikke har fået de bedste chancer i livet, får mulighed for at møde andre børn og voksne. Det kan fx være inkluderende og netværksskabende aktiviteter, mentorordninger, motionstilbud etc.
2	Socialt udsatte unge og voksne	Aktiviteter, der har et socialt og ensomhedsbekæmpende sigte, og som er med til at styrke og udvide samarbejdsfeltet med de frivillige sociale foreninger og organisationer – særlig dem, der arbejder direkte med at rumme ensomme og grupper af særligt socialt udsatte i deres indsatser. Det kan fx være aktiviteter som voksenvenner for unge, indsatser for voldsramte kvinde – både forebyggende og efterværnsindsatser, sociale aktiviteter for marginaliserede eller vanskeligt stillede grupper og inkluderende hverdagsfællesskaber. Forvaltningen anbefaler endvidere at prioritere indsatser, der kan bidrage positivt til at præge udviklingen, fx unge i de boligsociale områder, i foreningslivet eller på tværs af foreninger og kommunale institutioner og derigennem understøtte og fremme et aktivt medborgerskab. Den sociale ulighed i sundhed er ikke blevet mindre de sidste år, og den er en af de helt store sundhedsudfordringer i Danmark. Derfor anbefaler forvaltningen at prioritere indsatser, der tænker sundhed ind i de sociale indsatser, herunder den mentale sundhed som peer-to-peer i psykiatrien samt særligt sundhedsfremmende aktiviteter som fx inkluderende motionstilbud, følgeskab til læge eller indsatser, der kan føre til generelle livsstilsændringer.
3	Borgere med sindslidelse eller handicap	Aktiviteter med fokus på mangfoldighed, herunder at inkludere mennesker med fysiske eller psykiske handicap i de "almindelige" frivillige sociale foreninger. Det er en fordel både for det enkelte menneske med handicap, for den frivillige verden og for samfundet at få alle med. Erfaringer viser, at det, at mennesker med handicap får udvidet deres netværk gennem deltagelse i foreningslivet, spiller ind på rigtig mange andre arenaer: Jobmuligheder, trivsel og bedre sundhed. Ligeledes anbefaler forvaltningen at prioritere indsatser til unge mennesker med angst, da denne gruppe ofte er overset og er i øget risiko for enten at afbryde en uddannelse eller for en stund at ryge ud af arbejdsmarkedet. Erfaringer viser, at en tidlig forebyggende indsats både er til gavn for den

angstramte og samtidig øger sandsynligheden for tilbagevenden til uddannelse og job.

4 **Borgere udenfor eller på kanten af arbejdsmarkedet**

Aktiviteter, der kan være med til at mindske udsathed i relation til arbejdsmarkedet. Det kan både gælde sociale relationer, jobsøgningsnetværk, mentorordning og sparring i forbindelse med ansøgninger, C.V. og samtale med en virksomhed. Her kan indsatser med afsæt i det sociale frikort være afgørende for at styrke borgerens tilknytning til arbejdsmarkedet igennem brobygning mellem erhvervslivet og sociale fællesskaber. Anerkendelse og deltagelse i en normal arbejdssituation er generelt af stor betydning for menneskers velbefindende. Det gælder også for borgere, der har en marginal tilknytning til arbejdsmarkedet og er langt fra fællesskabet på en arbejdsplads.

De frivillige foreninger og ildsjæle oplever fortsat vanskeligheder med at finde lokaler at arbejde ud fra på Frederiksberg. De senere år har der derfor været et særligt fokus på, hvordan frivillige sociale foreninger og frivillige ældreforeninger i højere grad kan få mulighed for at låne gratis lokaler i Frederiksberg Kommune. Foreninger, som kan tilbyde andre foreninger udlån af deres lokaler og dermed har aktivitetscenterlignende status (bilag 1).

4. Økonomisk fordeling og monitorering af § 18-puljen

Ved den økonomiske fordeling af § 18-puljen for 2023 foreslår forvaltningen i lighed med tidligere år:

- at der afsættes 0,2 mio. kr. til løbende uddeling til foreninger henover året
- at der afsættes 0,3 mio. kr. til udvikling af det frivillige sociale område, herunder at styrke brobygning mellem kommune og civilsamfund samt drift af Frivillighedsforum.
- at der afsættes 50.000 kr. til uddeling af Frederiksberg kommunes Frivillighedspris
- at der afsættes 50.000 kr. til uddeling af Frederiksberg Kommunes Handicappris
- at der afsættes 50.000 kr. til kommunikationsindsatser og synliggørelse af de frivillige sociale organisationer og foreninger og deres arbejde på Frederiksberg

Det er forvaltningens vurdering, at der er et fortsat potentiale i brobygningen mellem kommune og civilsamfund samt de samskabende og forebyggende aktiviteter til løbende uddeling, hvorfor der er et behov for at initiere dette via særlige puljemidler. For at sikre en smidig sagsbehandling foreslås det, at forvaltningen i lighed med tidligere år bemyndiges til kunne behandle løbende ansøgninger og uddele tilskud på op til 20.000 kr. Såfremt en ansøgning er over 20.000 kr., skal den forelægges Socialudvalget.

Der er i fordelingen af § 18-puljen et iboende målgruppefokus i forhold til, at de frivillige tilbud supplerer Frederiksberg Kommunes politikker, strategier og handleplaner og derigennem understøtter den samlede indsats på Socialområdet. Der er derfor behov for at kunne følge udviklingen og effekten af de frivillige projekter og initiativer samt sikre, at der er bred viden om foreningernes tilbud og aktiviteter. Derfor foreslås det at videreføre kravet om, at foreninger, der modtager mere end 150.000 kr., skal aflevere en evaluering af de projekter og aktiviteter, de har fået støtte til.

Endvidere er alle foreninger, organisationer og netværk, der modtager § 18-midler, forpligtiget til at aflægge regnskab. For tilskud over 100.000 kr. kræves brug af statsautoriseret revisor eller registreret revisor.

Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Socialudvalget

Bilag

Bilag 1 - Fordelingskriterier for §18-puljen 2023

Bilag 2

Punkt 35: Praksistilsyn - Status over magtanvendelser på det specialiserede socialområde i 2021

00.01.00-A00-58-21

Resume

Socialudvalget forelægges hvert år en redegørelse vedrørende magtanvendelser og andre indgreb i selvbestemmelsesretten på det specialiserede socialområde for voksne. I 2021 har antal og typer af magtanvendelser været på sammenligneligt niveau med de seneste år, og tilbuddene i Frederiksberg Kommune har ikke modtaget anmærkninger vedrørende magtanvendelser og håndtering af disse i forbindelse med Socialtilsynet 2021. Sagen forelægges til orientering.

Beslutning

Socialudvalget

1. tog redegørelsen til orientering og
2. godkendte, at redegørelsen oversendes til orientering i Handicaprådet.

Indstilling

Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet indstiller, at Socialudvalget:

1. tager redegørelsen til orientering og
2. godkender, at redegørelsen oversendes til orientering i Handicaprådet.

Sagsfremstilling

Hovedbudskaber

Forvaltningen udarbejder hvert år en redegørelse over antallet og typen af magtanvendelser og andre indgreb i selvbestemmelsesretten på det specialiserede socialområde for voksne. Denne sag redegør for indberetninger af magtanvendelse fra botilbud, aktivitets- og samværstilbud samt beskyttede beskæftigelsestilbud efter lov om social service foretaget i 2021.

Antal og typer af magtanvendelser er på sammenligneligt niveau med de seneste års opgørelser på området. Dog med en mindre stigning i antallet af forhåndsgodkendelser, da der generelt har været mere fokus på at få indhentet disse henover de seneste år. Der er indberettet i alt 20 akutte magtanvendelser, og der er lavet 9 forhåndsgodkendelser i 2021. Tilbuddene i Frederiksberg Kommune har ikke modtaget anmærkninger vedrørende magtanvendelser og håndtering af disse i forbindelse med Socialtilsynets tilsyn 2021, hvilket indikerer, at området også i 2021 har været håndteret acceptabelt på tilbuddene.

Baggrund

Målgruppen på det specialiserede socialområde for voksne udgøres af:

- Borgere med betydelig og varig nedsat fysisk og/eller psykisk funktionsevne eller med særlige sociale problemer
- Borgere som modtager hjælp i form af personlig og praktisk hjælp samt socialpædagogisk bistand.

Lovgrundlaget for magtanvendelser og andre indgreb i selvbestemmelsesretten udgøres af servicelovens kapitel 24, 24a og 24b og er nærmere udmøntet dels i *bekendtgørelse om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten overfor voksne samt om særlige sikkerhedsforanstaltninger for voksne og modtagepligt i boformer efter lov om social service*, dels *bekendtgørelse om tryghedsskabende velfærdsteknologiske løsninger i relation til afsnit VII i lov om social service*.

Formålet med bestemmelserne er at begrænse magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten til det absolut nødvendige. Disse indgreb må aldrig erstatte omsorg, pleje og socialpædagogisk bistand. Anvendelse af magt og andre indgreb i selvbestemmelsesretten må alene ske for at sikre personens omsorg, værdighed og tryghed eller tilgodese hensynet til fællesskabet på tilbuddet eller hensynet til andre. Forud for enhver form for magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten skal kommunen foretage, hvad der er muligt for at opnå personens frivillige medvirken til en nødvendig foranstaltning. Anvendelse af magt skal stå i rimeligt forhold til det, der søges opnået. Er mindre indgribende foranstaltninger tilstrækkelige, skal disse anvendes. Magtanvendelse skal udøves så skånsomt og kortvarigt som muligt og

med størst mulig hensyntagen til den pågældende og andre tilstedeværende, således at der ikke forvoldes unødigt krænkelser eller ulemper.

Efter servicelovens § 135a skal enhver form for magtanvendelse efter serviceloven registreres og indberettes af tilbuddet til den kommunalbestyrelse, der har ansvaret for borgerens ophold i tilbuddet, og til kommunalbestyrelsen i den kommune, der er driftsherre for tilbuddet. Magtanvendelser skal desuden indberettes til Socialtilsynet.

Denne sag omhandler alle magtanvendelser og andre indgreb i selvbestemmelsesretten indberettet fra Frederiksberg Kommunes botilbud, aktivitets- og samværstilbud samt beskyttede beskæftigelsestilbud på socialområdet i 2021. Det er både borgere, som har Frederiksberg Kommune som handlekommune, og borgere indskrevet i tilbuddene, som har en anden handlekommune. I sagen medtages desuden magtanvendelser indberettet vedrørende borgere, der bor i tilbud i andre kommuner. Det kan være enten kommunale, regionale eller private tilbud.

Magtanvendelser 2021

En magtanvendelse kan enten være akut, med henblik på at undgå skade i øjeblikket, eller være et indgreb, som tilbuddet kan søge borgerens handlekommune om forhåndsgodkendelse til.

Akutte magtanvendelser:

Tabel 1 viser udviklingen over indberettede akutte magtanvendelser modtaget i forvaltningen over en 10-årig periode.

Tabel 1. Det samlede antal indberettede akutte magtanvendelser over en periode på 10 år

År	Total
2011	69
2012	36
2013	51
2014	39
2015	32
2016	49
2017	23
2018	19
2019	20
2020	13
2021	20

De akutte indgreb dækker over følgende typer af indgreb:

Servicelovens § 124c: Afværgehjælp hvor personalet kortvarigt må fastholde og føre en person væk fra en situation, når det er nødvendigt for at afværge, at vedkommende forårsager væsentlig ødelæggelse af indbo eller andre værdier af betydelig økonomisk værdi eller affektionsværdi.

Der var ingen indberetninger i Frederiksberg Kommune vedrørende afværgehjælp i 2021.

Servicelovens §124d: Fastholdelse mv.: Personalet kan fastholde, tilbageholde eller føre en person tilbage til sin bolig eller til et andet opholdsrum, når personen er til fare for sig selv eller andre.

I 2021 blev der indberettet i alt fem episoder med fastholdelse og 13 episoder med akutte magtanvendelser i tilbud på Frederiksberg. En episode var på psykiatriområdet og 17 episoder var på handicapområdet. Derudover blev der indberettet to episoder fra tilbud på handicapområdet udenfor Frederiksberg. Episoderne fordeler sig således:

- 17 af episoderne omhandlede, at personerne var til fare for sig selv eller andre
- 1 episode omhandlede fastholdelse i hygiejnesituationer
- 2 af episoderne omhandlede brug af blød stofhjelm for at beskytte borgeren mod fald.

Vedrørende indberetninger fra botilbud beliggende i andre kommuner, blev en af magtanvendelserne efterfølgende vurderet ikke godkendt, da lederen af tilbuddet vurderede, at det ville have været en mulig og bedre løsning, hvis medarbejderen i stedet havde trukket sig fra situationen.

Serviceovens § 136a: Kortvarig fastholdelse i personlig hygiejne situationer: Personalet kan kortvarigt fastholde en person i nærmere bestemte personlig hygiejne situationer, når det er absolut nødvendigt for at overholde omsorgsforpligtigheden.

Er der tale om et enkeltstående tilfælde, skal der blot indberettes som akut magtanvendelse, men vurderes der at være tale om tilfælde med behov for gentagelse, skal der søges om forhåndsgodkendelse.

Der har været en enkelt indberetning vedrørende en situation, hvor det akut blev besluttet kortvarigt at anvende fastholdelse ved bad og bleskift. Der blev efterfølgende ansøgt og lavet forhåndsgodkendelse vedrørende denne borger.

Tabel 2. Fordelingen af akutte magtanvendelser efter serviceovens bestemmelser, fordelt på henholdsvis fagområder og Frederiksberg Kommunes tilbud og udenbys-tilbud.

	Antal magtanvendelser	Fordelt på antal borgere	Fordelt på antal tilbud
<i>Frederiksberg Kommunes tilbud</i>			
Handicapområdet	17	7	2
Socialpsykiatriområdet	1	1	1
I alt ved Frederiksberg Kommunes tilbud	18	8	3
<i>Udenbys tilbud</i>			
Handicapområdet	2	2	2
Socialpsykiatriområdet	0	0	0
I alt ved tilbud uden for Frederiksberg	2	2	2
I alt	20	10	5

Af de 20 indberettede magtanvendelser var der en enkelt, som efterfølgende ikke kunne godkendes af forvaltningen jf. lovgivningen. (Der var tale om en akut fastholdelse) Antal indberettede magtanvendelser er rimeligt sammenlignet med de forrige år, hvor der i 2020 var tre episoder, der blev vurderet ikke godkendt, i 2019 en episode og i 2018 seks episoder.

Forhåndsgodkendte magtanvendelser

Der findes forskellige typer af indgreb i selvbestemmelsesretten, som buddet kan ansøge Socialafdelingens Myndighedsfunktion om at få en forhåndsgodkendelse til.

Det omhandler både situationer, hvor borgeren aktivt modsætter sig en indsats, og tilfælde, hvor borgeren ikke aktivt kan give sit samtykke til en foranstaltning. Det kan f.eks. være tilladelse til brug af visse velfærdsteknologiske løsninger i omsorgsarbejdet, eksempelvis brug af overvågningsalarmer. Eller det kan omhandle fastspænding i kørestol med bløde stofseler i tilfælde, hvor borgeren er i risiko for at falde ud af stolen og komme til skade. De konkrete muligheder beskrives i afsnittet nedenfor.

En ansøgning om forhåndsgodkendelse skal bygge på en begrundet redegørelse for, hvad der er blevet gjort af pædagogiske tiltag, og en handleplan for, hvordan botilbuddet fremadrettet vil arbejde på, at brugen af magtanvendelse i fremtiden kan undgås. Indgrebene skal ligeledes, som ved de akutte magtanvendelser, altid være en sidste nødløsning, når frivillig medvirken ikke er mulig. Indgrebet skal være så kortvarigt og skånsomt som muligt. En ansøgning om forhåndsgodkendelse skal altid revurderes på baggrund af en ny ansøgning. Afhængig af typen af forhåndsgodkendelser er dette efter 12 eller efter 18 måneder.

Antal ansøgninger om forhåndsgodkendelser over en 4-årig periode fremgår af tabel 2 nedenfor.

Tabel 3 - Sammenligning i antal forhåndsgodkendelser over en 4-årig periode

År	Total
2018	3
2019	2
2020	6
2021	9

Forvaltningen vurderer, at årsagen til den lille stigning i antallet af forhåndsgodkendelser de seneste år, skal ses som øget fokus på at få anmodet om forhåndsgodkendelser, frem for udtryk for en stigning i behovene eller afgørelsespraksis.

Tabel 4. Fordelingen af forhåndsgodkendelser efter Servicelovens bestemmelser godkendt i 2021, på henholdsvis fagområder, Frederiksberg Kommunes tilbud og udenbys-tilbud.

	Antal Forhåndsgodkendelser	Fordelt på antal borgere	Fordelt på tilbud
<i>Frederiksberg Kommunes tilbud</i>			
Handicapområdet	3	1	2
Socialpsykiatriområdet	0	0	0
<i>I alt ved Frederiksberg Kommunes tilbud</i>	3	1	2
<i>Udenbys tilbud</i>			
Handicapområdet	5	5	5
Socialpsykiatriområdet	1	1	1
<i>I alt ved tilbud udenfor Frederiksberg</i>	6	6	6
I alt	9	7	8

Ansøgningerne om forhåndsgodkendelserne fordelte sig på følgende typer af forhåndsgodkendelser:

Servicelovens § 136a: Kortvarig fastholdelse i personlig hygiejne situationer.

Hvis det vurderes, at der vil være behov for fastholdelse mere end en gang indenfor 6 måneder, skal der ansøges om forhåndsgodkendelse. Tilladelsen kan gives i forhold til samme type af hygiejnesituationer, som ved § i afsnittet under de akutte magtanvendelser.

Forvaltningen modtog og godkendte i 2021 i alt tre ansøgninger om forhåndsgodkendelse efter SEL § 136a. En ansøgning var fra et tilbud beliggende i Frederiksberg Kommune, mens de øvrige to var fra tilbud beliggende i andre kommuner og omhandlede hygiejnesituationer.

Serviceovens § 125: Særlige døråbnere som eksempelvis forsinker, at døren åbnes og/eller, som kræver, at borgeren får hjælp til at komme ud. Decideret indespærring er ikke tilladt, og alle borgere skal have den nødvendige hjælp til at komme ud, når de ønsker det.

Forvaltningen modtog ingen ansøgninger om forhåndsgodkendelse efter SEL § 125 i 2021.

Serviceovens § 128: Fastspænding med stofsele til eks. toiletstol, kørestol og lign. Dette kan tillades, når det er nødvendigt for at forhindre fald, hvor borgeren risikerer væsentlig personskade.

Der var i 2021 tre ansøgninger om fastspænding med stofsele i kørestol og ved brug af lift. Godkendelserne er begrundet med, at borgerne, grundet deres handicap, risikerer at komme til skade ved fald.

Serviceovens § 128b: Tryghedsskabende velfærdsteknologiske løsninger hvor der kan gives tilladelse til anvendelse af følgende typer af teknologier:

- Ind- og udgangssalarmer
- Fald- og anfaldssalarmer
- Lokaliserings- og springssystemer.

Der blev i 2021 godkendt to sager vedrørende brug af fald- og anfaldssalarmer. I begge tilfælde ud fra behov for at nattevagten bliver opmærksom på, hvis borgeren har brug for hjælp ved anfald.

Serviceovens § 128c: Der kan gives tilladelse til låsning og sikring af yderdøre og vinduer i tilfælde, hvor en borger, ved at forlade sin bolig, er i risiko for at udsætte sig selv eller andre for fare. Det gælder udelukkende døre/vinduer til udendørsarealer, og der skal altid forefindes en anden udvej eksempelvis fra borgers lejlighed til botilbuddets fællesarealer.

Der var i 2021 en enkelt ansøgning om forhåndsgodkendelse efter SEL § 128c. Der blev anmodet om tilladelse til at sætte begrænsning på, hvor meget et vindue kan åbnes, ud fra en begrundet bekymring for, at borger vil kravle ud ad vinduet om natten, uden personalet opdager det. Borgeren har behov for ledsagelse udenfor tilbuddet.

Flytning uden samtykke:

Udover de indberettede akutte og forhåndsgodkendte magtanvendelser reguleres desuden flytning fra en bolig/et botilbud til et andet uden samtykke i lovbekendtgørelsen vedrørende magtanvendelser og andre indgreb i selvbestemmelsesretten. Data vedr. denne bestemmelse er medtaget, da bestemmelsen har indvirkning på, at der er borgere, som forvaltningen ikke selv kan beslutte at flytte til egne tilbud.

Serviceovens §§ 129 og 129a: Flytning uden samtykke kan kun ske undtagelsesvist i helt særlige tilfælde, når det er absolut påkrævet for, at borgeren kan få den nødvendige hjælp, og personen udsætter sig selv for væsentlig personskade i aktuelle bolig. Det er Familieretshuset, der træffer afgørelse efter indstilling fra kommunen. Det kan enten være borgere, der aktivt modsætter sig en flytning, eller borgere, der ikke er i stand til at give et habilt samtykke til en flytning eksempelvis grundet lavt udviklingsniveau eller demens.

Forvaltningen anmodede i 2021 Familieretshuset om flytning uden samtykke for ti borgere, og alle ansøgningerne blev imødekommet. Sagerne omhandlede i tre tilfælde borgere, der flytter hjemmefra forældrene til et botilbud. I de syv øvrige sager var det flytning fra et botilbud til et andet. Fire af disse var flytninger fra et af Frederiksberg Kommunes botilbud, der lukkede, hvor borgerne flyttede til et andet botilbud i kommunen.

Procedure for registrering og indberetning

Det er tilbuddet, der udøver indgrebet i selvbestemmelsesretten, hvorpå myndighed (forvaltningen) vurderer, hvorvidt der er hjemmel i bestemmelserne til den pågældende magtanvendelse. Tilbuddet foretager indberetningen eller ansøgningen i fagsystemet EG Sensum ved anvendelse af Socialstyrelsens indberetningsskemaer.

Afgørelsen bliver sendt til borgeren/værgen, og der sendes en kopi til sagsbehandler og til tilbuddet, hvor magtanvendelsen fandt sted eller, hvortil forhåndsgodkendelsen skal gælde. Borgerens sagsbehandler er herefter ansvarlig for, at borgerens handleplan revideres, og at der følges op på borgerens situation, således at fremtidige magtanvendelser for så vidt muligt forebygges. Tilbuddet fremsender endvidere magtanvendelsen til Socialtilsynet.

Afsluttende bemærkninger til tallene i 2021

Der er generelt tale om et letpåvirkeligt område, idet der typisk er tale om, at enkeltpersoner kan udløse mange magtanvendelser, og det derfor kan være svært at sammenligne udviklingen over tid. Forvaltningen vurderer, at det samlede antal magtanvendelsesindberetninger i botilbud, aktivitets- og samværstilbud samt tilbud om beskyttet beskæftigelse i 2021 er stabilt sammenlignet med de forrige år. Typen af akutte magtanvendelser, er også sammenligneligt med de forrige år, hvor de også primært omhandlede situationer, hvor formålet var at forhindre personskade.

Det større fokus på at få ansøgt om forhåndsgodkendelser har betydet en mindre stigning i antal ansøgninger, hvilket må forventes at fortsætte fremover, hvor der fortsat vil være øget fokus på løbende at få indhentet godkendelser på området. Særligt forhåndsgodkendelserne kan være nødvendige for at imødekomme hensynet til omsorgsforpligtigheden overfor borgeren. Omsorgspligten er de sociale myndigheders pligt til at undgå omsorgssvigt over for borgere der, som følge af en betydelig nedsat psykisk funktionsevne, ikke er i stand til at tage vare på egen tilværelse. Der er dog altid fokus på at arbejde med tilgange overfor borgeren, som kan understøtte, at omsorgen på sigt kan ydes uden brug af magt.

Forvaltningen har i 2021 fortsat haft fokus på området, herunder på kendskab til lovgivningen, praksis og procedurer vedr. indberetninger og systematisering af arbejdsgange mellem forvaltning og botilbuddene i kommunen. Der er indkøbt e-læringsforløb vedrørende lovgivningen, så det sikres, at alle nyansatte og vikarer kender til lovgivningen, ligesom der er udarbejdet en grundig arbejdsgangbeskrivelse. Derudover er der ansat pædagogiske konsulenter i Socialafdelingen, som løbende bistår med undervisning og sparring på tilbuddene. Disse indsatser er givetvis medvirkende årsag til, at alle indberetninger vedr. akutte magtanvendelser i 2021 fra Frederiksberg Kommunes egne tilbud efterfølgende er blevet godkendt af forvaltningen.

Magtanvendelser er samtidig et komplekst område, hvor der altid vil være gråzoner tilfælde, og der kan let opstå uklarheder omkring forståelsen af lovgivningen. Derfor er der fortsat behov for fokus på den løbende opfølgning på tilbuddene. Socialtilsynet har de seneste år haft en del opmærksomhed omkring både indberetninger, samt forebyggelse af magtanvendelser. Tilbuddene i Frederiksberg Kommune har ikke modtaget anmærkninger vedrørende magtanvendelser og håndtering af disse i forbindelse med Socialtilsynets tilsyn 2021, hvilket indikerer, at området også i 2021 har været håndteret fornuftigt på tilbuddene.

Forvaltningen foreslår, at denne redegørelse, ligesom de foregående år, sendes til orientering til Handicaprådet.

Politisk tilsyn med kvalitet i sagsbehandlingen på socialudvalgets område

Denne sag indgår som et led i socialudvalgets løbende politiske tilsyn med kvaliteten i forvaltningens arbejde og sagsbehandlingen på udvalgets område. Det politiske tilsyn fordeler sig på tre kategorier: Revisionstilsyn, praksistilsyn og øvrigt tilsyn. I revisionstilsyn indgår bl.a. sager vedr. de årlige sociale revisionsberetninger. Under praksistilsyn indgår bl.a. sager vedr. afrapportering af klager og Danmarkskortet, afrapportering af tilsyn på det specialiserede socialområde for voksne, praksisundersøgelser fra Ankestyrelsen mv. Nærværende sag om indgreb i selvbestemmelsesretten (magtanvendelser på det specialiserede område 2021) indgår i denne kategori.

Kategorien øvrigt tilsyn dækker over diverse primært internt gennemførte tilsynsaktiviteter, som kaster lys på generelle eller principielle aspekter ved kvaliteten i sagsbehandlingen, og hvis resultater det derfor er relevant at forelægge for det politiske niveau. I denne kategori indgår bl.a. sager om implementering af ny lovgivning, evalueringer mv. samt KBS-spørgsmål, borgerundersøgelser mv.

Udover det politiske tilsyn udfører forvaltningen et internt tilsyn, hvori bl.a. indgår et fagligt og økonomisk ledelsestilsyn, visitationsudvalg, progressionsdata (voksenudredningsmetoden/borgerens fælles plan) mv.

En oversigt over de forskellige typer af tilsyn indgår i ”Opfølgning på redegørelsen om kvalitet i sagsbehandlingen på socialudvalgets område” (SU 21/9-2020, pkt 64, bilag 2).

Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Socialudvalget den 9. maj 2022

Punkt 36: Praksistilsyn - Afrapportering af tilsyn på socialområdets tilbud i 2021

27.00.00-A00-13-21

Resume

Forvaltningen fremlægger afrapportering af Socialtilsyn Syds, Socialtilsyn Hovedstadens og forvaltningens egne driftsorienterede tilsyn gennemført i 2021 på tilbud på det specialiserede socialområde for voksne i Frederiksberg Kommune. Alle tilbud er fortsat godkendt af socialtilsynet, og ingen af tilbuddene har fået fastsat vilkår som betingelse for fortsat godkendelse, ingen har fået påbud, og ingen har fået truffet afgørelse om skærpet tilsyn. Der er ikke blevet gennemført risikobaserede tilsyn af Styrelsen for Patientsikkerhed i 2021. Der har været enkelte påbud fra Arbejdstilsynet, hvilket afrapporteres særskilt (i Magistraten). Sagen forelægges til en indledende drøftelse den 9. maj 2022 og forelægges igen ved et kommende udvalgs møde.

Beslutning

Socialudvalget havde en indledende drøftelse af den samlede afrapportering af tilsyn på det specialiserede socialområde for voksne og udsatte sagen til et kommende udvalgs møde.

Indstilling

Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet indstiller, at Socialudvalget tager en indledende drøftelse af den samlede afrapportering af tilsyn på det specialiserede socialområde for voksne og udsætter sagen til et kommende udvalgs møde.

Sagsfremstilling

1. Hovedbudskab

I sagen gennemgås tilsyn foretaget af Socialtilsyn Syd, Socialtilsyn Hovedstaden og forvaltningen selv. For alle tilsynene gælder det, at de enkelte tilbudsledere i samarbejde med forvaltningen har ansvar for at følge op på og arbejde med de afgivne bemærkninger i forlængelse af tilsynene, så der sker en løbende kvalitetssikring af tilbuddene.

Socialtilsynet fører tilsyn med Frederiksberg Kommunes botilbud mv. jf. § 4 i lov om socialtilsyn, mens forvaltningen i henhold til § 148a i serviceloven har ansvar for at føre et driftsorienteret tilsyn på kommunens beskyttede beskæftigelses-, aktivitets- og samværstilbud samt den person- og ledelsesrelaterede tilsynsforpligtelse.

Det er Socialtilsyn Syd, der fører tilsyn med alle tilbud på det specialiserede socialområde for voksne i Frederiksberg Kommune, fraset de tre nedenfor nævnte.

Socialtilsyn Hovedstaden fører tilsyn med Botilbuddet Thea (Bilag 52), da Thea er ejet af OK-Fonden, som har hovedsæde i Socialtilsyn Hovedstadens tilsynsområde. Fondens hovedsæde afgør dermed, hvilket socialtilsyn, der fører tilsyn med fondens tilbud. Forvaltningen fører tilsyn med Center for Social Virksomhed på Magneten (Bilag 53) og på Café Paraplyen (Bilag 54).

2. Kobling til Den Sociale Masterplan

Den Sociale Masterplan kobler og udvikler de fysiske, kvalitetsmæssige og økonomiske rammer, så voksne borgere indenfor det specialiserede socialområde får de bedst mulige tilbud på Frederiksberg (specialiserede indsatser, tidssvarende rammer samt effektiv og bæredygtig drift).

Som et vigtigt punkt i implementering af Den Sociale Masterplan på det specialiserede socialområde for voksne arbejder Socialafdelingen fortsat med at fastholde fokus på effekten af indsatsen ved progressionsmåling af borgerne, ligesom brugertilfredshedsundersøgelser er ved at blive implementeret på kommunens botilbud. Borgerens Fælles Plan er omdrejningspunktet og sikrer mest mulig sammenhæng i indsatserne. Borgerens Fælles Plan bruges af både myndighed og tilbuddene til systematisk at arbejde med bestilling og opfølgning på indsatsen sammen med borgeren.

Arbejdet med Den Sociale Masterplan, Borgerens Fælles Plan, det driftsorienterede og det risikobaserede tilsyn på kommunens tilbud er alt i alt med til at sikre, at borgerne på Frederiksberg får de bedst mulige tilbud på det specialiserede sociale område.

3. Tilsyn fra Styrelsen for Patientsikkerhed

Der er ikke gennemført risikobaserede tilsyn af Styrelsen for Patientsikkerhed i 2021.

4. Socialtilsynet

Socialtilsyn Syd har siden 2014 gennemført tilsyn på det specialiserede socialområde i Frederiksberg Kommune. I 2014-15 blev Frederiksberg Kommunes tilbud på det specialiserede socialområde for voksne regodkendt. Det er altså disse

godkendelser, der ligger til grund for tilbuddenes nuværende godkendelse. Socialtilsyn Syd har i 2021 truffet afgørelse om en række nye godkendelser. Dette bliver nærmere beskrevet i senere afsnit.

I forlængelse af godkendelsen af hvert enkelt tilbud, gennemfører socialtilsynet årlige driftsorienterede tilsyn. Ved et driftsorienteret tilsyn skal socialtilsynet vurdere, om kvaliteten i tilbuddets praksis er tilstrækkelig, og om betingelserne for godkendelse fortsat er opfyldt.

Et driftsorienteret tilsyn kan være målrettet et eller flere af de syv temaer i kvalitetsmodellen.

Socialtilsyn Syd og Socialtilsyn Hovedstaden laver således en samlet kvalitetsvurdering af det enkelte tilbud med udgangspunkt i en kvalitetsmodel med syv temaer:

1. Uddannelse og beskæftigelse
2. Selvstændighed og relationer
3. Målgrupper, metoder og resultater
4. Sundhed og trivsel
5. Organisation og ledelse
6. Kompetencer
7. Fysiske rammer.

Det bemærkes, at forvaltningen anvender den samme kvalitetsmodel i forbindelse med det driftsorienterede tilsyn på kommunens beskyttede beskæftigelses-, aktivitets- og samværstilbud.

I kvalitetsmodellen er både 'Gennemsnitlig bedømmelse' på temaniveau og 'Bedømmelse' på indikatorniveau angivet ud fra følgende skala:

5. I meget høj grad opfyldt.
4. I høj grad opfyldt.
3. I middel grad opfyldt.
2. I lav grad opfyldt.
1. I meget lav grad opfyldt.

Alle kommunens tilbud, omfattet af lov om socialtilsyn § 4, har modtaget et driftsorienteret tilsynsbesøg i løbet af 2021.

I to af Frederiksberg Kommunes tilbud er der scoret henholdsvis 2 og 2,5 i temaet Uddannelse og beskæftigelse. Se henholdsvis bilag 50 og bilag 46 for uddybning.

I det ene tilfælde skyldes dette, at der ikke opstilles konkrete individuelle mål i forhold til at understøtte borgernes skolegang, uddannelse, beskæftigelse eller samværs- og aktivitetstilbud. Her vurderer Socialtilsynet dog, at tilbuddet understøtter borgerne i forhold til skole, uddannelses-, aktivitets-/samværs, eller beskæftigelsestilbud, så vidt det er muligt i sin egenskab af at være et behandlingstilbud. Tilbuddet er et rådgivningscenter, hvor misbrugsbehandling er fokusområdet. Indsatser indenfor uddannelse og beskæftigelse, kan indgå i borgerens behandlingsplan, såfremt det er ønsket af den enkelte borger. Tilbuddet har et tæt samarbejde med jobcentret, hvis det giver mening for den enkelte borger. Mål for skole, uddannelses-, aktivitets-/samværs, eller beskæftigelsestilbud vil i så fald opstilles i jobcenteret. Se bilag 50 for uddybning.

I det andet tilfælde skyldes den lave score, at det ikke er alle borgere på tilbuddet, der er i dagtilbud eller har mål for uddannelse og/eller dagbeskæftigelse. Dette til trods for tilbuddets høje grad af samarbejde med borgerne om at opstille konkrete, individuelle mål i forhold til at understøtte borgernes skolegang, uddannelse, beskæftigelse eller samværs- og aktivitetstilbud. Det er dog ikke altid dette arbejde lykkes fx grundet i borgernes psykiatriske udfordringer eller misbrug. Se bilag 46 for uddybning.

Bortset fra de to tilfælde har alle tilbud overordnet modtaget gennemsnitlige høje scoringer på de syv temaer, og alle tilbud er samlet set vurderet til at have den fornødne kvalitet jævnfør lov om socialtilsyn § 6.

Alle Socialtilsyn Syds kvalitetsmodelbeskrivelser og besøgsnotater samt Socialtilsyn Hovedstadens og forvaltningens tilsynsrapporter er vedlagt som bilag 1 - 54.

Alle tilbud på det specialiserede socialområde for voksne på Frederiksberg er fortsat godkendt af socialtilsynet. Ingen af Frederiksberg Kommunes tilbud på det specialiserede socialområde for voksne har af socialtilsynet fået fastsat vilkår som betingelse for fortsat godkendelse, ingen har fået påbud og ingen har fået truffet afgørelse om skærpet tilsyn.

Socialtilsynet generelt

Socialtilsynet kan træffe tre typer af afgørelser:

1. Fastsætte vilkår, som betingelse for fortsat godkendelse
2. Træffe afgørelse om at give påbud, hvis forholdene i det enkelte tilbud tilsiger dette. Det kan sættes som betingelse, at tilbuddet overholder påbuddet/påbuddene, hvis tilbuddet fortsat skal godkendes
3. Træffe yderligere afgørelse om iværksættelse af skærpet tilsyn. Afgørelse om skærpet tilsyn træffes for tre måneder.

Socialtilsynet kan derudover:

- Opstille udviklingspunkter, som et tilbud kan arbejde videre med
- Opstille opmærksomhedspunkter, som et tilbud bør arbejde videre med sigte på at forebygge en egentlig afgørelse ved et senere tilsyn.

Alle afgørelser sker på baggrund af tilsynsbesøg fra et socialtilsyn. Se bilag 57 for Ændringer og opmærksomhedspunkter.

Socialtilsynets bemærkninger vedrørende udviklingspunkter

I tilsynsrapporterne fra Socialtilsyn Hovedstaden og forvaltningens driftsorienterede tilsyn peges på udviklingspunkter i tre af Frederiksbergs Kommunes tilbud. Det skal understreges, at der ikke er tale om vilkår, som vedrører en godkendelse, men udviklingspunkter som de enkelte tilbud kan vælge at arbejde med for at udvikle kvaliteten. De nævnte udviklingspunkter vedrører eksempelvis tilbuddets håndtering af sociale medier, forankring af tilbuddet i lokalsamfundet eller udvikling af tilbuddets dokumentation. Tilbuddene arbejder videre med udviklings- og anbefalingspunkterne understøttet af forvaltningen. Udviklings- og anbefalingspunkterne kan uddybende ses i bilag 56.

Nye godkendelser i forlængelse af Den Sociale Masterplan

Forvaltningen har i implementeringen af Den Sociale Masterplan på det specialiserede socialområde for voksne løbende fokus på, at tilbuddene kvalitetssikres og udvikles i forhold til at imødekomme nuværende og fremtidige borgeres behov for særlig støtte. I 2021 har forvaltningen derfor været i løbende dialog med Socialtilsyn Syd, for at sikre rettidig godkendelse af nye tilbud og omstilling af eksisterende tilbud. Ændringer og fravigelser vedr. godkendelse af nye tilbud og omstilling af eksisterende tilbud fremgår af bilag 57.

Ændringer i 2021 har vedrørt godkendelse af en ny afdeling, øget pladsantal, ændrede fysiske rammer og tilsynsmæssig organisering af en afdeling som selvstændig enhed. Fravigelser fra godkendelserne er i 2021 godkendt med henblik på at kunne forebygge og inddæmme smittespredning med Covid 19 ved anvendelse af flere lokaliteter til isolation af smittede borgere, ved stigende smittetal i tilbuddet. For uddybning se bilag 57. For alle tilbud gælder, at afgørelsen og dermed godkendelsen af fravigelsen, bortfalder automatisk, når den angivne periode er udløbet. Det er herefter den generelle godkendelse, der er gældende.

Politisk tilsyn med kvalitet i sagsbehandlingen på socialudvalgets område

Denne sag indgår som et led i socialudvalgets løbende politiske tilsyn med kvaliteten i forvaltningens arbejde og sagsbehandlingen på udvalgets område.

Det politiske tilsyn fordeler sig på tre kategorier: Revisionstilsyn, praksistilsyn og øvrigt tilsyn. I revisionstilsyn indgår bl.a. sager vedr. de årlige sociale revisionsberetninger. Under praksistilsyn indgår bl.a. sager vedr. afrapportering af klager og Danmarkskortet, afrapportering af tilsyn på det specialiserede socialområde for voksne, praksisundersøgelser fra Ankestyrelsen mv. Nærværende sag om indgreb i selvbestemmelsesretten (tilsyn på det specialiserede socialområde 2021) indgår i denne kategori.

Kategorien øvrigt tilsyn dækker over diverse primært internt gennemførte tilsynsaktiviteter, som kaster lys på generelle eller principielle aspekter ved kvaliteten i sagsbehandlingen, og hvis resultater det derfor er relevant at forelægge for det politiske niveau. I denne kategori indgår bl.a. sager om implementering af ny lovgivning, evalueringer mv. samt KBS-spørgsmål, borgerundersøgelser mv.

Udover det politiske tilsyn udfører forvaltningen et internt tilsyn, hvori bl.a. indgår et fagligt og økonomisk ledelsestilsyn, visitationsudvalg, progressionsdata (voksenudredningsmetoden/borgerens fælles plan) mv.

En oversigt over de forskellige typer af tilsyn indgår i ”Opfølgning på redegørelsen om kvalitet i sagsbehandlingen på socialudvalgets område” (SU 21/9-2020,pkt 64, bilag 2).

Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Socialudvalget d. 9. maj 2022

Bilag

Bilag 2 Besøgsnotat Betty II - afdeling 3., 4., og 5. etage 19.04.2021

Bilag 3 Besøgsnotat Betty II - afdeling 3., 4. og 5. etage 19.07.2021

Bilag 4 Besøgsnotat Betty II - afdeling 3., 4. og 5. etage 29.07.2021

Bilag 5 Besøgsnotat Betty II - afdeling St. tv., 2. etage og Søndre Fasanvej 40 23.03.2021

Bilag 6 Besøgsnotat Betty II - afdeling St.th., 1. etage, 6. etage, 7. etage og Mathildebo 19.04.2021

Bilag 1 Besøgsnotat Betty II - afdeling 3., 4. og 5. etage 23.03.2021

Bilag 7 Besøgsnotat Betty II - afdeling St.th., 1. etage, 6. etage, 7. etage og Mathildebo 23.03.2021

Bilag 8 Besøgsnotat Betty II - afdeling St.tv., 2. etage 19.04.2021

Bilag 9 Besøgsnotat Bakkegården 14.04.2021

Bilag 10 Besøgsnotat Bakkegården 18.05.2021

Bilag 11 Besøgsnotat Bakkegården 28.07.2021

Bilag 12 Besøgsnotat Pile Allé 14.04.2021

Bilag 13 Besøgsnotat Pile Allé 28.07.2021

Bilag 14 Besøgsnotat Pile Allé 07.12.2021

Bilag 15 Besøgsnotat Lauritz Sørensens Vej Bofællesskabet 06.05.2021

Bilag 16 Besøgsnotat Lauritz Sørensens Vej Lejlighederne 06.05.2021

Bilag 17 Besøgsnotat Kollegiet - afdeling Deleboligerne 24.06.2021

Bilag 18 Besøgsnotat Kollegiet 24.06.2021

Bilag 19 Besøg snotat Kollegiet 18.05.2021

Bilag 20 Besøgsnotat Kollegiet 06.10.2021

Bilag 21 Besøgsnotat Opgangsfællesskabet i Finsenshave 13.09.2021

Bilag 22 Besøgsnotat Lioba 06.05.2021

Bilag 23 Besøgsnotat Lioba 07.10.2021

Bilag 24 Besøgsnotat Lioba 12.11.2021

Bilag 25 Besøgsnotat Akutboligerne Stenhuggerhusene 28.10.2021

Bilag 26 Besøgsnotat Akutboligerne 12.11.2021

Bilag 27 Besøgsnotat Akutboligerne 21.12.2021

Bilag 28 Besøgsnotat Soltoppen 23.03.2021

Bilag 29 Besøgsnotat Soltoppen 08.04.2021

Bilag 30 Besøgsnotat Soltoppen 28.10.2021

Bilag 31 Besøgsnotat FKRC 1 27.05.2021

Bilag 32 Besøgsnotat FKRC Stofrådgivning 1 - Alkoholrådgivning 24.11.2021

Bilag 33 Besøgsnotat FKRC Stofrådgivning 1 - Opiater 24.11.2021

Bilag 34 Besøgsnotat FKRC Stofrådgivning 1 24.11.2021

Bilag 35 Besøgsnotat FKRC Stofrådgivning 2 24.11.2021

Bilag 36 Besøgsnotat Lindevangen - Herberget 28.05.2021

Bilag 37 Besøgsnotat Lindevangen - Herberget 01.07.2021

Bilag 38 Besøgsnotat Lærkehøj 01.07.2021

Bilag 39 Besøgsnotat Lærkehøj Natvarmestuen 01.07.2021

Bilag 40 KMB Kollegiet 02.03.2022

Bilag 41 KMB Opgangsfællesskabet Finsenshave 02.03.22

Bilag 42 KMB Soltoppen 22.03.22

Bilag 43 KMB Lindevangen 02.03.2022

Bilag 44 KMB Lærkehøj 02.03.2022

Bilag 45 KMB Pile Allé 09.03.2022

Bilag 46 KMB Lioba 22.03.22

Bilag 47 KMB Lauritz Sørensens Vej Bofællesskabet 23.03.22

Bilag 48 KMB Lauritz Sørensens Vej Lejlighederne 23.03.22

Bilag 49 KMB Betty II 24.03.2021

Bilag 50 KMB FKRC

Bilag 51 KMB Bakkegården 28.03.2022

Bilag 52 Tilsynsrapport Thea 16.08.2021

Bilag 53 Tilsynsrapport Magneten 04.11.2021

Bilag 54 Tilsynsrapport Café Paraplyen 19.08.2021

Bilag 55 Socialtilsyn Syd Årsrapport 2021

Bilag 56 Udviklings- og anbefalingspunkter på temaniveau i 2021

Bilag 57 Ændringer og fravigelser 2021

Bilag 58 Afgørelse om godkendelse Betty II 21.04.2021

Bilag 59 Afgørelse om godkendelse Kollegiet 19.05.2021

Bilag 60 Afgørelse om godkendelse Lindevangen 31.05.2021

Bilag 61 Afgørelse om godkendelse Lindevangen 31.08.2021

Bilag 62 Afgørelse om godkendelse Lindevangen 06.12.2021

Bilag 63 Afgørelse om godkendelse Lærkehøj 11.06.2021

Bilag 64 Afgørelse om godkendelse Lærkehøj 27.09.2021

Punkt 37: Forslag til beslutning fra kommunalbestyrelsesmedlem Sine Heltberg om frivillige, individualiserede specialundervisningsforløb til personer med autisme og/eller ADHD

27.00.00-G01-476-21

Resume

Sagen omhandler et beslutningsforslag fra kommunalbestyrelsesmedlem Sine Heltberg om specialundervisningsforløb til personer med autisme og/eller ADHD. Ved Socialudvalgets behandling af sagen d. 14. marts 2022 (p.21) udsatte udvalget sagen efter drøftelse. Sagen forelægges til beslutning.

Beslutning

Socialudvalget indstiller, at beslutningsforslaget oversendes til drøftelserne vedrørende budget.

Indstilling

Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet indstiller, at udvalget indstiller, at beslutningsforslaget ikke tiltrædes, idet (a) de efterspurgte initiativer om frivillige, individualiserede specialundervisningsforløb til alle borgere, som udskrives fra psykiatrisk afdeling med autisme og/eller ADHD, vil betyde en betydelig merudgift på Socialudvalgets område, og idet (b) forvaltningen på det foreliggende grundlag og kendskab til denne type forløb og deres effekter ikke kan anbefale, at midlerne omprioriteres inden for Socialudvalgets område.

Sagsfremstilling

På Socialudvalgets møde den 14. marts 2022 (SU 14/3-2022, punkt 21) udsatte udvalget sagen efter drøftelse og anmodede forvaltningen om at undersøge muligheden for fondsfinansiering og inddragelse af frivillige organisationer til at løfte den opgave, som beskrives i beslutningsforslaget.

Forvaltningen har undersøgt de eksisterende puljer på social- og på sundhedsområdet, og der findes pt. ikke aktuelle puljer at søge, der kan målrettes indsatsen i beslutningsforslaget. Det er endvidere forvaltningens erfaring, at privat fondsfinansiering typisk sker ifm. større strategiske projekter med metodeudvikling og ikke i egentlig driftsfinansiering, som i dette tilfælde.

Med hensyn til spørgsmålet om, hvorvidt frivillige vil kunne levere individuel, frivillig specialundervisning til borgere, som har ASF og/eller ADHD, og som har været indlagt i psykiatrien, er det forvaltningens faglige vurdering, at specialundervisning af målgruppen, som den der er beskrevet i ”Herningmodellen”, er en opgave, der kræver høj faglighed og indgående kendskab til målgruppens særlige behov og udfordringer. Opgaven kræver dermed fagligt uddannede og kvalificerede undervisere. Hvis opgaven skal løses af frivillige, vil det ikke være et tilbud som i ”Herningmodellen”, der kan leveres.

Oprindelig sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsesmedlem Sine Heltberg fremsatte den 6. december 2021 (punkt 382) følgende forslag for Kommunalbestyrelsen:

"Alle skal have en chance for at bidrage og være en del af fællesskabet. Derfor foreslås det, at Frederiksberg Kommune indfører frivillige, individualiserede specialundervisningsforløb til unge og voksne med autisme og/eller ADHD, som er blevet udskrevet fra psykiatrisk regi. Forløbene skal foregå over en række måneder, hvor borgerne møder op mindst én gang om ugen. Pårørende kan også deltage, såfremt dette ønskes. Der skal herefter tilrettelægges en række centrale fokuspunkter i samarbejde med den enkelte borger, som undervisningsforløbet tager udgangspunkt i. Forløbene har til hensigt at styrke borgernes selvstændighed, hjælpe dem med at strukturere deres hverdag, rådgive dem om at komme i beskæftigelse og øge deres trivsel.

Begrundelse

Mange patienter med autisme og ADHD oplever en manglende overgang mellem psykiatri og det støttende kommunale regi. Især patienter, som har været indlagt i en længere periode, kan have svært at tilvænne sig en almindelig hverdag efter udskrivelse. Derudover er der et højt antal psykiatriske patienter, som står uden beskæftigelse. Derfor tilbyder Herning Kommune frivillige undervisningsforløb til borgere med autisme og/eller ADHD, efter de er blevet udskrevet fra psykiatrien. En projektundersøgelse fra 2019 illustrerede, at 20 ud af 31 deltagere stod uden nogen form for beskæftigelse, før undervisningsforløbet startede. Efter forløbet stod kun otte deltagere uden beskæftigelse (i ét tilfælde pga. graviditet). Desuden havde deltagerne enstemmigt en oplevelse af øget trivsel efter forløbet. Det ønskes, at Frederiksberg Kommune indfører et lignende frivilligt tilbud, som udarbejdes af et team med specialiseret viden inden for

autismespektrum-forstyrrelser og ADHD samt øvrige, relevante personer, heriblandt mennesker med autisme og ADHD, samt pårørende hertil. Dette er en yderst udsat målgruppe, som skal have den bedst mulige hjælp efter psykiatrisk ophold, så vi kan mindske risikoen for svingdørspatienter og styrke den tillidsfulde relation mellem borgeren og kommunalt regi.”

Beslutningsforslaget blev oversendt til Socialudvalget.

Forvaltningens bemærkninger:

Frederiksberg Kommune har ikke et tilbud som beskrevet i beslutningsforslaget, dvs. ”individualiserede specialundervisningsforløb til unge og voksne med autisme og/eller ADHD, som er blevet udskrevet fra psykiatrisk regi”.

Hvis borgeren bliver udskrevet fra psykiatrien og samtidig modtager støtte fra Socialafdelingen i form af fx socialpædagogisk støtte, aktivitets- og samværstilbud, botilbud osv., vil borgeren typisk modtage den beskrevne støtte i dette tilbud. Nogle af borgerne vil evt. også kunne få lignende støtte efter arbejdsmarkedslovgivningen. Hvis ikke borgeren modtager samtidige tilbud fra Socialafdelingen, vil borgeren typisk ikke modtage denne støtte. Støtten vil kunne søges efter lovgivningen – lov om specialundervisning til voksne – men vil så være afhængig af en konkret individuel vurdering.

Hvis det skal være en ret (i modsætning til en konkret individuel vurdering), at modtage ”individualiserede specialundervisningsforløb til unge og voksne med autisme og/eller ADHD, som er blevet udskrevet fra psykiatrisk regi” vil der være behov for, at oprette dette tilbud og dermed øge udgifterne på det specialiserede socialområde for voksne, hvor der allerede forventes et betydeligt økonomisk merforbrug i 2022. Udgiften til denne opgaveløsning forventes at ligge på i størrelsesordenen 850.000 kr. årligt.

1. Tilbud og indsatser til borgere med ADHD og Autismespektrumforstyrrelser på Frederiksberg

Indledningsvist redegøres for lovgrundlaget til bevilling af indsatser til borgere med fysiske og psykiske funktionsnedsættelser. Herefter redegøres for, hvordan der arbejdes integreret på psykiatriområdet i Frederiksberg Kommune samt for den relevante tilbudsvifte til borgere med psykiske funktionsnedsættelser herunder borgere med autismespektrumforstyrrelser (ASF) og/eller ADHD. Dernæst redegøres for "Herningmodellen".

Lovgrundlag

Bevilling af hjælp til at kompensere fysisk og psykisk funktionsnedsættelse til den enkelte borger er grundlæggende reguleret af lovgivningen, dvs. særligt lov om social service (serviceloven) og sundhedsloven. Herudover danner Sundhedsaftalen for 2019 – 2023 om voksne borgere med psykisk sygdom og tilhørende samarbejdsaftaler grundlaget for det konkrete samarbejde mellem kommuner og psykiatriske centre i Region Hovedstaden om voksne borgere med psykisk sygdom, der har brug for en indsats fra flere forskellige sektorer.

For så vidt angår forslaget om specialundervisningsforløb til borgere med ASF og/eller ADHD skal det bemærkes, at det kan være relevant at anvise tilbud, 1) der er reguleret af lov om specialundervisning for voksne eller 2) ift. til unge under 25 år med særlige behov, at anvise tilbud efter lov om ungdomsuddannelse for unge med særlige behov (STU).

I de tilfælde, hvor en borger har en aktiv sag i jobcenteret, vil bevilling af beskæftigelsesrettet hjælp og støtte være reguleret efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats.

Samarbejde og indsatser til borgere med autisme og/eller ADHD

Frederiksberg Kommune har et historisk godt og tæt samarbejde med behandlingspsykiatrien, som er bundet op på Samarbejdsaftalen for voksne borgere med psykisk sygdom. Det bemærkes, at samarbejdsaftalen pt. er under revision, så den kommer til at matche den gældende Sundhedsaftale for 2019-2023.

Frederiksberg Kommunes indsatser til målgruppen for beslutningsforslaget tager udgangspunkt i den gældende lovgivning og Sundhedsaftalen og bygger på principperne og værdierne i Frederiksberg Kommunes Udsattepolitik 2019-2022 (Kommunalbestyrelsen den 28. august 2019, pkt. 15) og Handicappolitik 2019-2022 (Kommunalbestyrelsen den 27. august 2018, pkt. 175.)

Samarbejdsformen ift. målgruppen

Socialafdelingen i Frederiksberg Kommune arbejder integreret på psykiatriområdet og i et forpligtende partnerskab med regionen. Det interne arbejde i kommunen har til hensigt at skabe helhed og sammenhæng for borgeren. Det skal bemærkes, at et samarbejde mellem kommune og region i borgerens sag, forudsætter borgerens samtykke.

Det tværsektorielle samarbejde mellem kommune og region skal sikre et sammenhængende forløb, hvor borgerens behov for relevante indsatser, der kan iværksættes under og efter indlæggelsen i psykiatrisk regi, bliver afdækket. De vigtigste redskaber, der arbejdes med, er:

- Fremskudt indsats fra Frederiksberg Kommune i regionen
- Fremskudt indsats fra regionen på Frederiksberg Kommunens botilbud
- Fremskudt indsats fra regionen på gadeplansniveau.

Der arbejdes fremskudt med borgerne, hvor de er, og der tænkes i fællesskab og koordination. Når en borger indskrives på psykiatrisk afdeling, får de modtagende socialrådgivere besked og besøger borgeren på afdelingen. Det betyder, at sagsbehandler og borger allerede under indlæggelsen kan begynde at planlægge, hvilke behov for hjælp og støtte borgeren kan have ved og efter udskrivelse, så borgeren oplever sammenhæng i indsatserne og får den rette hjælp og støtte. Det kan fx være støtte til at opnå øget trivsel og selvstændighed, hjælp til at strukturere hverdagen, eller rådgivning der kan understøtte borgerens muligheder for at komme i/eller fastholde beskæftigelse eller uddannelse.

Konkrete indsatser og tilbud til målgruppen

I Frederiksberg Kommune findes en række tilbud, som borgere med psykiske vanskeligheder, der udskrives fra psykiatrisk afdeling, kan henvises til. Herunder borgere med ASF og/eller ADHD. Hjælpen har et rehabiliterende sigte og tager udgangspunkt i, at det giver den største frihed og livskvalitet for den enkelte at kunne klare sig selv.

- En central indsats er netværksmødet, der har fokus på fælles indsatser, fælles sprog og fælles løsninger. Ved udskrivelse fra psykiatrisk afdeling indkaldes til et netværksmøde med borgeren og minimum én repræsentant fra henholdsvis kommune og behandlingspsykiatri. Der foretages altid en konkret og individuel vurdering af borgerens rehabiliteringsbehov med inddragelse af forskellige relevante faglige vinkler. Det betyder, at hjælp og støtte til borgere, der er udskrevet fra psykiatrien, tilrettelægges ud fra en konkret, tværfaglig og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte. Der er mulighed for opfølgende netværksmøder.
- Andre centrale indsatser til borgere med betydelige psykiske funktionsnedsættelser, herunder borgere med ADHD og ASF, der er udskrevet fra psykiatrien kan være:
 - Indsatser der tager udgangspunkt i den enkeltes ressourcer og har fokus på progression
 - Tilbud om rådgivning og vejledning
 - Tilbud om bostøtte (hjemmevejleder/støtte-kontaktperson) i eget hjem
 - Botilbud med personalestøtte (midlertidigt eller længerevarende)
 - Beskyttet værksted/beskæftigelse
 - Aktivitets- og samværstilbud, herunder væresteder og klubber
 - Specialundervisning og særligt tilrettelagt ungdomsuddannelse
 - Arbejdsmarkedsrettede indsatser via jobcenteret
 - Støtte fra netværk og civilsamfundets ressourcer (§18)
- *Center for Specialundervisning til Voksne:* Frederiksberg Kommune samarbejder med CSV - Center for Specialundervisning til Voksne vedrørende særlig tilrettelagt specialundervisning. CSV har bl.a. særligt tilrettelagte forløb for borgere med ADHD og ADD samt til borgere med ASF. Special-undervisningstilbuddene tager udgangspunkt i deltagerens specifikke behov og udfordringer ift. deres diagnose og indeholder fx psykoedukation, hjælp til at få struktur på hverdagen mv. Borgerne kan henvises fra mange forskellige instanser, eller de kan selv henvende sig til at blive visiteret til et undervisningsforløb. Efter visitation indkalder CSV borgeren til en udredningsamtale, hvor der er mulighed for at tilrettelægge et individuelt forløb eller et gruppeforløb. De individuelle forløb er typisk 10 – 15 timer og gruppeforløbene er 2 x 15 timer.
- *Særligt Tilrettelagt Ungdomsuddannelse (STU):* Unge under 25 år med særlige behov kan henvises til en Særligt tilrettelagt Ungdomsuddannelse (STU). STU har eksplicit borgere med ADHD og ASF i deres målgruppe for uddannelsen. Dette gælder også borgere med ADHD/ADD og ASF-diagnoser, der har været indlagt i psykiatrisk regi.
- *Udskrivningskoordinator/-mentor:* Borgere, der er omfattet af målgrupperne i LAB § 6, og som er indlagt på grund af psykiske lidelser, har ret til at få støtte af en udskrivningskoordinator, som er en mentor med særlige kompetencer, i forbindelse med udskrivningen. Mentorstøtte kan tilbydes op til 3 måneder forud for udskrivelsen,

og indtil borgeren har opnået en stabil og struktureret hverdag. Borgeren har ret til mentorstøtte i 6 måneder i alt. Mentoren skal hjælpe borgeren med at koordinere og genetablere et normalt hverdagsliv med bolig, familie, økonomi, netværk og arbejde. Dette skal ske igennem en tidlig afklaring af borgerens ønsker, ressourcer og muligheder samt ved inddragelse af kommunen og efter behov regionen. Forløbet bør indledes med et møde mellem den indlagte borger, mentoren og kommunen m.v. Det kan også være relevant at inddrage hospitalet eller egen læge.

I Frederiksberg Kommune er der løbende 5-10 borgerforløb med udskrivningsmentor hos F86 – Afklaring og beskæftigelse. Udskrivningsmentoren hjælper og støtter borgerens recovery og har et rehabiliterende sigte. Ud af 30 gennemførte udskrivnings-mentorforløb (2020-21) var 2 borgere indenfor målgruppen med hhv. ADHD og ASF, og ét forløb hvor der var mistanke om en underliggende ASF.

2. "Model Herning Kommune" på Frederiksberg

Beslutningsforslaget om frivillig, individualiseret specialundervisning i Herning Kommune går et skridt videre end de tilbud, der er indeholdt i Frederiksberg Kommunes tilbudsvifte beskrevet i afsnit 1 ovenfor. Det hænger sammen med, at alle borgere med ASF og/eller ADHD, der er udskrevet fra psykiatrien, i Herning-modellen får tilbudt et frivilligt, individuelt specialundervisningsforløb, herunder med tilbud om pårørendedeltagelse. Dette er ikke fast praksis i Frederiksberg Kommune. Undervisningsforløbene i Herning er primært 1-1, og temaerne er primært psyko-edukation og mestring af hverdagen. Undervisningen varetages af en psykiatrisk sygeplejerske. Nogle borgere tilbydes endvidere neuropsykologisk undersøgelse og konsulentbistand ved neuropsykolog, som en del af forløbet. I Herning Kommune/Center for Kommunikation er der løbende 20 borgere i forløb, og der er pt. 30 borgere på venteliste. Det er forvaltningens vurdering, at borgere fra målgruppen for beslutningsforslaget og "Herningmodellen" typisk ikke er så belastede, at de kan beskrives med betydelig nedsat psykisk funktionsevne. De vil derfor ikke have behov for hjælp, omsorg og støtte efter serviceloven, som de sociale tilbud, der er listet under lovgrundlag ovenfor. Hvis borgerne har betydelig nedsat psykisk funktionsevne, vil de være dækket ind af Frederiksberg Kommunes tilbudsvifte som beskrevet. Borgere fra målgruppen for beslutningsforslaget vil være mindre belastede og dermed have ret til rådgivning, som alle borgere har efter SEL §10. Derudover vil de kunne visiteres til frivillige, individuelle specialundervisningsforløb som forslået via kompenserende specialundervisning efter lov om Specialundervisning §1 (kompenserende specialundervisning). For at kunne tilbyde borgere med autisme og/eller ADHD, der har været indlagt i psykiatrien, kompenserende specialundervisning vil det kræve, at målgruppen for kompenserende specialundervisning i Frederiksberg Kommune udvides betragteligt.

Et tilsvarende tilbud som "Herningmodellen" i Frederiksberg Kommune skønnes med betydelig usikkerhed at medføre en merudgift på socialområdet på i størrelsesordenen 850.000kr årligt. Der er således tale om en merudgift, der ikke kan finansieres indenfor Socialudvalgets økonomiske ramme. Se økonomiskøn i afsnit om økonomi nedenfor.

3. Opsamling

Opsamlende er det i dag forvaltningens praksis, at udskrivning til eget hjem efter hospitalsindlæggelse for borgere med psykiatiske diagnoser, herunder ASF og/eller ADHD, planlægges ud fra en helhedsorienteret tilgang, hvor den enkelte borger sikres en konkret, individuel vurdering i respekt for egne ønsker og hverdagsliv. Under forudsætning af borgerens samtykke planlægges og koordineres indsatserne gennem hele borgerens forløb gennem den integrerede psykiatriske arbejdsform fra indlæggelse på psykiatrisk afdeling til etablering af borgerens nye hverdagsliv og med inddragelse af de relevante afdelinger i kommunen. Det er sjældent ved udskrivelse fra psykiatrisk afdeling, at tilbud om undervisning eller arbejdsmarkedsrettede tilbud, der står lige for. Det er ofte praktisk støtte til mestring af hverdagen og forståelse af egne emotioner og reaktioner, der er det vigtigste efter udskrivning. Et behov der kan dækkes af borgerens støtte-kontaktperson og evt. tilbud om specialundervisning.

Den indsats, som fremgår af beslutningsforslag om frivillige, individualiserede specialundervisningstilbud til borgere med ASF og/eller ADHD, der er udskrevet fra psykiatrien, vil kræve en udvidelse af målgruppen for kompenserende specialundervisning under lov om specialundervisning for voksne. Det er således en mulighed i forvaltningens praksis og tilbudsvifte på Frederiksberg, men ikke en fast praksis. Da der tages hånd om borgere fra målgruppen, der er udskrevet fra psykiatrien via den integrerede psykiatri med en helhedsorienteret indsats og med mulighed for visitation til specialundervisning målrettet borgere med ASF og/eller ADHD og på baggrund af den beregnede merudgift, anbefaler forvaltningen, at beslutningsforslaget ikke tiltrædes.

Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

Hvis der er politisk ønske om at arbejde videre med forløb som beskrevet i forslaget, vil der være tale om økonomiske konsekvenser.

Forvaltningen har vurderet omkostningerne, såfremt Frederiksberg Kommune skal tilbyde et lignende tilbud. Det skal pointeres, at der er tale om en foreløbig vurdering og at et mere præcist estimat, vil kræve en nærmere undersøgelse af både det eksisterende tilbud, og hvordan et lignende kan organiseres og tilrettelægges på Frederiksberg.

Med dette forbehold in mente, er det den umiddelbare vurdering, at et tilbud som i Herning Kommune kan gøres inden for rammerne af omkring 1-1,5 årsværk til for eksempel en psykiatrisk sygeplejerske. Et årsværk til en tilsvarende medarbejder (den psykiatriske sygeplejerske) vurderes at koste årligt 6-700.000 kr. inkl. overheadomkostninger. Der vil til tilbuddet være behov for en mindre lokalitet. Kan der ikke findes plads i tilknytning til et af kommunens eksisterende tilbud, vil der være behov for et mindre budget til leje og drift af lokaler. Det vurderes umiddelbart, at beløbe sig til anslået 150-200.000 kr. om året. Der kan være udgifter til etablering af lokalet. Disse kan ikke estimeres. Forvaltningen tager forbehold for ændringer i økonomiberegningen i takt med, at et eventuelt tilbud beslutes, og det endelige indhold af tilbuddet fastlægges.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Socialudvalget, Magistraten, Kommunalbestyrelsen

Historik

Indstilling 14. marts 2022, pkt. 21:

Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet indstiller, at udvalget indstiller, at beslutningsforslaget ikke tiltrædes, idet (a) de efterspurgte initiativer om frivillige, individualiserede specialundervisningsforløb til alle borgere, som udskrives fra psykiatrisk afdeling med autisme og/eller ADHD, vil betyde en betydelig merudgift på Socialudvalgets område, og idet (b) forvaltningen på det foreliggende grundlag og kendskab til denne type forløb og deres effekter ikke kan anbefale, at midlerne omprioriteres inden for Socialudvalgets område.

Beslutning fra Socialudvalget 2022-25, 14. marts 2022, pkt. 21:

Socialudvalget udsatte sagen efter drøftelse, idet forvaltningen frem til næste behandling undersøger muligheden for fondsfinansiering og inddragelse af frivillige organisationer.

Punkt 38: Forslag til beslutning fra kommunalbestyrelsesmedlem Christina Sylvest-Noer om at Frederiksberg Kommune deltager i March Mod Ensomhed 2022

27.03.00-G01-178-22

Resume

March mod Ensomhed er en nonprofitorganisation, som gennem et årligt tilbagevendende gå-arrangement over 5 uger, har til formål at sætte fokus på ensomhed. Det er frivilligt at deltage og valgfrit, hvor langt man ønsker at gå med på ruten, som går på tværs af Danmark. Den 17. august 2022 går ruten igennem Frederiksberg, og dermed åbnes for muligheden for at deltage i arrangementet fra Frederiksberg Kommunes side. Forvaltningen foreslår at byde velkommen til gruppen af marchdeltagere på Frederiksberg Rådhusplads og byde på proviant til turen videre til Roskilde.

Beslutning

Socialudvalget

1. indstillede, at forslaget om at Frederiksberg Kommune deltager i March Mod Ensomhed 2022 tiltrædes,
2. oversendte sagen til Frivillighedsforum, Udsatterrådet, Handicaprådet, Integrationsrådet og Ældrerådet med en opfordring om, at de frivillige foreninger på social- og sundhedsområdet indgår i og bakker op om arrangementer i forbindelse med at March Mod Ensomhed går igennem Frederiksberg, og
3. tilkendegav sin opbakning til, at forvaltningen kan yde tilskud efter den løbende § 18-pulje til frivillige foreningers aktiviteter i forbindelse med, at March Mod Ensomhed 2022 går igennem Frederiksberg.

Indstilling

Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet indstiller, at Socialudvalget

1. indstiller, at forslaget om at Frederiksberg Kommune deltager i March Mod Ensomhed 2022 tiltrædes, og
2. drøfter omfanget af deltagelsen.

Sagsfremstilling

Den 21. marts 2022 (pkt. 33) oversendte Kommunalbestyrelsen "Forslag til beslutning fra kommunalbestyrelsesmedlem Christina Sylvest-Noer om at Frederiksberg Kommune deltager i March Mod Ensomhed 2022" til behandling i Socialudvalget:

"Socialdemokratiet foreslår, at Frederiksberg Kommune deltager i March Mod Ensomhed 2022.

Begrundelse

Vi kan alle føle os ensomme, unge såvel som ældre. Det forslås derfor, at Frederiksberg Kommune deltager i at være med til at skabe et landsdækkende fokus på nedbrydelsen af ensomhed ved at deltage i March Mod Ensomhed den 17. august 2022."

Forvaltningens bemærkninger

Forvaltningen foreslår, at beslutningsforslaget tiltrædes, idet Frederiksberg Kommune i fællesskab med de frivillige sociale foreninger – fx inden for rammen af Frivillighedsforum og nogle af rådene på det sociale område – derved kan støtte op om formålet om bekæmpelse af ensomhed.

Deltagelse fra Frederiksberg Kommunes side kunne fx bestå i at repræsentanter fra kommunen og de frivillige sociale foreninger byder velkommen til gruppen af marchdeltagere på Frederiksberg Rådhusplads og byder på forfriskninger og proviant til turen videre til Roskilde.

Socialudvalget ville kunne beslutte at benytte midler fra §18-puljen til støtte for arrangementet.

Baggrund

Hvert år fra uge 32 til og med uge 41 udfører Patrick Cakirli, March mod Ensomhed, hvor han vandrer på tværs af Danmark. Konceptet for March mod Ensomhed er at Patrick ikke må gå, hvis han ikke har følgeskab - ellers skal han stå stille. På den måde bliver hans vandring symbol på vigtigheden af fællesskab. Patrick udfører March mod Ensomhed for at sætte nationalt fokus på ensomhed som sundheds- og samfundsudfordring såvel som for at samle penge ind til March

mod Ensomheds Landsindsamling, som støtter landsdækkende og lokale initiativer, der forebygger og afhjælper ensomhed. Det er frivilligt at deltage og der er ingen tilmelding eller binding.

I 2021 bakkede 38 kommuner op om marchen, eksempelvis i form af proviantering til marchdeltagerne og fællesspisninger efter afslutning af dagens march for alle interesserede. Deltagelse er frivillig og kommunen bestemmer selv hvordan den deltager.

March mod Ensomhed går for første gang i år igennem Frederiksberg, på vejen fra København til Roskilde. Det er den 17. august 2022 og ruten som March mod Ensomhed skal gå er op ad Gammel Kongevej, forbi Frederiksberg Rådhus og videre ud ad Peter Bangs vej. Ifølge arrangøren forventes Marchen at være ved Frederiksberg Rådhusplads ca. kl. 08.40. Her kan de, såfremt der fra Kommunens side er interesse for at deltage i March mod Ensomhed med et arrangement, gøre ophold i ca. 15 minutter.

Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Socialudvalget den 9. maj, Magistraten den 23. maj og Kommunalbestyrelsen den 20. juni 2022.